

Ministerie van Defensie

Postbus 20701
2500 ES Den Haag
Telefoon (070) 318 81 88
Fax (070) 318 78 88

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Afschrift aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Datum 27 oktober 2009
Ons kenmerk DMO\DB\2009028997
Onderwerp Luchttransport en Chinook

Met deze brief informeer ik u over vier projecten op het gebied van luchttransport. Het omvat de stand van zaken van de projecten '*Strategic Airlift Capability C-17*', 'Aanschaf derde en vierde C-130', 'Derde DC10' en 'Chinook uitbreiding en versterking'.

Strategic Airlift Capability C-17 (SAC C-17)

Met de brieven van 6 juni 2008 (Kamerstuk 31 200 X, nr. 125) en 1 oktober 2008 (Kamerstuk 31 700 X, nr. 10) is de Kamer geïnformeerd over de deelneming aan het Navo SAC C-17 initiatief. Het project '*SAC C-17*' behelst een vergroting van de strategische luchttransportcapaciteit ter ondersteuning van het expeditionaire optreden van de krijgsmacht door de deelneming aan een internationale pool van drie C-17 transportvliegtuigen. Op 23 september 2008 is het *Memorandum of Understanding* in werking getreden dat de deelnemende landen en de Navo hierover hebben gesloten. De drie C-17 vliegtuigen zijn aangeschaft door het *NATO Airlift Management Agency* (NAMA) en de toestellen zijn ondergebracht bij de daartoe opgerichte *Heavy Airlift Wing* (HAW). Bij de HAW zijn 21 Nederlandse functionarissen werkzaam en bij de NAMA werken vier Nederlandse functionarissen.

Defensie

Op 27 juli 2009 zijn de werkzaamheden van de HAW op *Papa Airbase* in Hongarije begonnen met de levering van het eerste van de drie C-17 toestellen. Op 17 september jl. is de tweede C-17 door de HAW in gebruik genomen en op 7 oktober jl. het derde toestel. De HAW verwacht in 2010 een productie van 2300 vliegtuigen. Met een aandeel van 15,8 procent heeft Nederland recht op 363 vliegtuigen. De eerste operationele vluchten zijn inmiddels uitgevoerd. Naar verwachting zullen de drie toestellen eind 2011 volledig operationeel inzetbaar zijn. Nederland heeft inmiddels aan zijn contractuele verplichtingen voldaan door, net als de andere deelnemende landen aan het C-17 initiatief, 90 procent van kosten te voldoen. De laatste betalingen zullen worden gedaan in 2012. Naar verwachting blijft het programma binnen het budget.

C-130

Over het project 'Aanschaf derde en vierde C-130' bent u eerder geïnformeerd met de brieven van 13 oktober 2004 (Kamerstuk 29 800 X, nr. 11) en 19 september 2005 (Kamerstuk 29 800 X, nr. 125), met het departementaal jaarverslag van 2006 (16 mei 2007, Kamerstuk 31 031 X, nr. 1) en met de brief over luchttransport van 25 november 2008 (Kamerstuk 31 700 X, nr. 28H).

In 2005 is besloten tot uitbreiding van de tactische luchttransportcapaciteit met een derde en vierde C-130 transportvliegtuig. Deze vliegtuigen worden gemoderniseerd tot de C-130H configuratie. Daarnaast worden een *Cockpit Upgrade* programma en een *Cabin Safety Improvement* programma uitgevoerd en worden de vliegtuigen voorzien van zelfbeschermingsmiddelen. Het eerste van de twee C-130 transportvliegtuigen is begonnen met de test- en certificeringsvluchten. Tijdens deze vluchten is een aantal problemen geconstateerd, zoals een onverwachte aantasting van het metaal in de ophanging van de motor en tekortkomingen in de software van het vluchtmanagementsysteem. De vertraging die hierdoor is ontstaan levert geen extra kosten op. Naar verwachting zullen de twee toestellen niet in de tweede helft van 2009 worden opgeleverd, maar in het eerste kwartaal van 2010. In de loop van 2010 en in 2011 zullen de twee reeds in gebruik zijnde C-130's het moderniseringsprogramma ondergaan.

Defensie

(K)DC-10

In 2004 is vanwege het toenemende expeditionaire karakter van de krijgsmacht besloten de capaciteit van de strategische luchttransportvloot te vergroten met een derde DC-10. Hierover is de Kamer geïnformeerd met de brief van 8 maart 2004 (Kamerstuk 29 200 X, nr. 63), het departementaal jaarverslag van 2006 (16 mei 2007, Kamerstuk 31 031 X, nr. 1) en met de brief van 25 november 2008. Het project 'Derde DC-10' omvat onder meer de installatie van een nieuwe cockpit via het *Cockpit Upgrade* programma en een aanpassing van het interieur.

In de brief van 25 november 2008 is gemeld dat de aanpassing van de cockpit midden 2009 zou zijn voltooid. Door softwareproblemen tijdens de certificeringsvluchten is het Bewijs van luchtwaardigheid echter nog niet behaald. Momenteel wordt onderzocht op welke termijn de gebreken kunnen worden verholpen. Naar verwachting zal de derde DC-10 in de eerste helft van 2010 worden opgeleverd, waarna het toestel in beginsel operationeel inzetbaar is voor vrachtvervoer. De softwareproblemen hebben ook een vertraging bij de verwerving en de oplevering van de simulatoren voor de (K)DC-10 tot gevolg. Dit heeft echter geen rechtstreekse operationele gevolgen. Over het project 'Simulatoren (K)DC-10 en C-130' bent u eerder geïnformeerd met de brief van 22 december 2008 (Kamerstuk 31 700 X, nr.71).

In de brief van 25 november 2008 bent u ook geïnformeerd over de studie over de aanpassing van het interieur van de derde DC-10. Deze studie zal moeten uitwijzen op welke wijze het toestel moet worden ingericht zodat het volledig geschikt zal zijn voor passagiersvervoer. In dit kader moesten criteria worden geformuleerd op basis waarvan de Militaire Luchtvaartautoriteit (MLA) het toestel kan certificeren. Dit duurde langer dan aanvankelijk was voorzien. Uiteindelijk zijn de criteria in goede samenwerking tussen de Defensie Materieel Organisatie (DMO), de MLA en de KLM vastgesteld. De studie zal begin 2010 worden voltooid en vervolgens zullen besluiten worden genomen over de aanpassing van het interieur van de derde DC-10. Met deze aanpassing zijn mogelijk enkele maanden gemoeid. In die periode zal het toestel niet inzetbaar zijn.

Defensie

Chinook

De brief van 25 november 2008 is ook ingegaan op de stand van zaken van de verwerving van zes Chinook helikopters. Inmiddels is duidelijk dat de productie vanwege softwareproblemen van de cockpit meer tijd zal vergen dan aanvankelijk was voorzien. Omdat hergebruik van de software van eerdere cockpitconfiguraties niet mogelijk is, zal de eerste Chinook naar verwachting in het laatste kwartaal van 2010 worden opgeleverd. Dit betekent een vertraging van een half jaar. Na de levering van het eerste toestel volgt de levering van de overige vijf Chinooks binnen de contractueel vastgelegde periode van een half jaar. Thans is voorzien dat drie nieuwe toestellen worden gestationeerd op de vliegbasis Gilze-Rijen en dat drie toestellen voor trainingsdoeleinden in de Verenigde Staten worden gestationeerd. Defensie heeft drie locaties van de Amerikaanse krijgsmacht op het oog en zal voor het einde van dit jaar een keuze maken. Zowel de in Nederland gestationeerde Chinooks als de in de Verenigde Staten gestationeerde helikopters zullen operationeel inzetbaar zijn. Naar verwachting zal de fabrikant eind oktober een nieuwe projectplanning presenteren.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

drs. J.G. de Vries